

Jyväskylän kaupungin järjestämän perusopetuksen yhteissuunnittelutyöajan (ys-aika) käyttöön liittyvä ohjeistus 1.8.2022 alkaen

Opettajien kuuluu osallistua viikoittaisten opetustuntien ja muiden tehtävien lisäksi mm. virkaehtosopimuksen mukaiseen koulutukseen (ns. VESO-päivät), opetuksen yhteissuunnitteluun, aineryhmittäisiin ja asiaryhmittäisiin neuvonpitoihin, kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön sekä opetuksen suunnitteluun ja koulun toiminnan kehittämiseen (ns. ys-aika).

Kunnallisessa opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksessa (Osio B, liite 1, 6 § ja 6a§) yhteissuunnittelutyöajasta todetaan:

Opettajalle määrättyjen viikoittaisten opetus- ja muiden tehtävien lisäksi opettajan tulee osallistua koulussa opetuksen yhteissuunnitteluun, aineryhmittäisiin ja asiaryhmittäisiin neuvonpitoihin, kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön sekä opetuksen suunnitteluun ja koulun toiminnan kehittämiseen liittyvien tehtävien tekemiseen. Yhteissuunnittelutyöajan kokonaismäärä lukuvuoden aikana on enintään 120 tuntia. Yhteissuunnittelutyöajan vuotuinen suunnittelu ei voi lisätä lukuvuoden opettajatyöpäivien määrää. Yhteissuunnitteluajan käyttöä suunniteltaessa tulisi huomioida, että sitä käytetään mahdollisuuksien mukaan tasaisesti koko lukuvuoden työaikana. Tämän lisäksi on osio B 14 § määräykset, jotka sisältävät mm. 3 VESO-päivää.

On olemassa kahdenlaista suunnittelutyötä: a) opetuksen yhteissuunnittelua ja b) omien oppituntien suunnittelua.

Opetuksen yhteissuunnittelu on tarkoitettu käytettäväksi sellaiseen opettajien väliseen yhteistyöhön ja koulun kehittämistoimintaan, joka kunta- ja koulutasolla katsotaan tärkeäksi ja tarpeelliseksi. Opetuksen yhteissuunnitteluna voidaan pitää mm. ryhmittelyn ja opetusjärjestelyjen, erilaisten oppimistyylien huomioimisen sekä oppimateriaalien hankintaan liittyvää suunnittelua. Opetuksen yhteissuunnitteluun on varattu 120 tuntia lukuvuoden aikana.

Oppituntien suunnittelu on tarkoitettu oppituntien suunnitteluun ja valmisteluun, jota voidaan tehdä yhdessä muiden opettajien kanssa tai itsenäisesti. Tämä suunnittelutyö kuuluu opettajan virkatehtäviin, kuten myös oppilasarviointi.

Opetuksen yhteissuunnittelun avulla kehitetään koulun toimintaa. Sen tulee olla tavoitteellista ja suunniteltua toimintaa, jota myös arvioidaan. Opetuksen yhteissuunnittelu korostaa jokaisen koulun opettajan vastuuta koulun toiminnasta, ja sen kautta rehtorilla on yhdessä opettajan kanssa mahdollisuus koulun kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Rehtori vastaa opetuksen yhteissuunnittelun toteuttamisesta ja suunnittelee toteuttamisen yhdessä koulun johtoryhmän kanssa.

Opetuksen yhteissuunnittelutyöaika (ys-aika) voidaan käyttää esim. koulun kehittämiseen muiden opettajien kanssa, koulun kasvatustyön suunnitteluun ja koulun toimintaan liittyvien teematapahtumien, koko koulun juhlien ja retkien ym. suunnitteluun, yhteistyöhön viranomaisten kanssa ja yhteistyöhön oppilaiden huoltajien kanssa. Opettajan omien oppituntien suunnittelu-, valmistelu-, arviointi- ja jälkityöt eivät kuulu opetuksen yhteissuunnittelutyöhön.

Oppitunnin pituus on 60 minuuttia sisältäen mahdolliset välituntivalvonnat ja ruokatauon, kun kyseessä on valvonta-ateria. Tänä aikana tehty kaikki työ mukaan lukien mahdollinen kodin ja koulun yhteistyö sisältyvät oppitunteihin, eikä niitä lasketa ys-ajaksi. Erikseen korvattavien tehtävien hoitoon (esim. luokanvalvontatyö, musiikkiesitysten hoito, tietokonelaitteiston hoito, kirjastonhoitotyö, yms.) käytettävä aika on 60 min./ tunti ja ne tulee hoitaa oppituntien ja ys-ajan ulkopuolisena aikana.

Koulujen käytänteiden yhtenäisyyden varmistamiseksi Jyväskylän kaupungin järjestämään perusopetukseen on laadittu seuraavat ohjeet opetuksen yhteissuunnittelutyöajan käyttöön liittyen:

Rehtori vastaa yhteissuunnittelutyöajan kokonaisuudesta työnjohto-oikeutensa perusteella. Rehtori vastaa myös siitä, että yhteissuunnittelutunnit jakautuvat suunnitelmallisesti, tarkoituksenmukaisesti ja joustavasti.

Yhteissuunnitteluun ovat velvoitetut kaikki kokoaikaiset opettajat palvelussuhteensa aikana. Osa-aikaisesti virkaansa hoitavien osalta tulee huomioida opettajan osa-aikaprosentti myös yhteissuunnittelutyöaika määrättäessä. Yhteissuunnitteluaikaa ei sovelleta lyhytaikaisiin, enintään viiden päivän sijaisiin. Sivutoimisen tuntiopettajan velvollisuuksiin ei kuulu yhteissuunnittelutyöaika eikä siten sen työajan piiriin kuuluvat tehtävät.

Käytännön syistä on perusteltua varata koulun lukujärjestykseen aika koko koulun yhteiselle ys-kokoukselle. Niitä on syytä pitää harkitusti, jotta ys-työaika riittää kaikkiin koulun tärkeinä pitämiin tehtäviin. Kiinteää ys-aikaa tulee erityisesti käyttää koulun toiminnan kehittämiseen ja arviointiin mm. opetussuunnitelman mukaisen opetuksen suunnitteluun ja kehittämistyöhön. Erilaisia työskentelymuotoja (esim. lähi- tai etäkokoukset) voidaan käyttää joustavasti ja tarkoituksenmukaisesti rehtorin harkinnan mukaan.

Opetuksen yhteissuunnittelutyöajan yhtenä osa-alueena on kodin ja koulun yhteistyö. Tähän osaan ys-ajasta sisältyvät vanhempainillat sekä muu tarpeellinen yhteydenpito huoltajiin. HOJKS-palaverit ja kolmiportaisen tuen laatimiseen käytettävä työaika ovat osa ys-aikaa, paitsi jos ne joudutaan poikkeuksellisesta syystä järjestämään oppituntien aikana. Erityisluokanopettajan osalta kolmiportaisen tuen laatimiseen käytettävä työaika kuuluu virkatehtäviin.

Arviointikeskustelu sisältää sekä oppilaan oppimisen arviointiin liittyvän osuuden että oppilaan kasvuun ja kehitykseen liittyvää keskustelua osana kodin ja koulun välistä yhteistyötä. Oppimisen arviointi (mm. mahdolliset kokeet, ns. formatiivinen arviointi ja lukuvuositodistusten tekemiseen liittyvä summatiivisen arvioinnin taustatyö) on osa opettajan, virkatehtäviin kuuluvaa arviointityötä. Se osa arviointikeskustelusta, jolloin keskustellaan oppilaan kasvusta ja kehityksestä/vuorovaikutuksesta yhdessä huoltajan kanssa on ys-aikaa.

Arviointiin liittyvät opettajakunnan kokoukset, kurinpitotoimet ja kasvatuskeskustelut kuuluvat opettajien virkavelvollisuuteen eivätkä sisälly ys -aikaan.

Ys-ajan käytön suunnitelmasta päättää rehtori keskusteltuaan yhdessä opettajakunnan kanssa. Rehtori vastaa yhdessä opettajien kanssa ys-ajan käytön seurannasta. Opettajalla on velvollisuus kertoa rehtorille hyvissä ajoin, mikäli ys-ajan kertymä uhkaa ylittyä merkittävästi ns. tasaisen tahdin taulukosta.

Tämä ohjeistus on laadittu yhteistyössä OAJ Jyväskylän edustajien kanssa.

Sami Lahti
Perusopetuksen palvelujohtaja